

TÜRK FİZYOLOJİK BİLİMLER DERNEĞİ AKKREDİTASYON KURULU (TFBDK)

AKKREDİTASYON KURULU YÖNERGESİ

GENEL HÜKÜMLER

Amaç

Madde 1- Bu yönergenin amacı fizyoloji uzmanlık eğitiminin yeterliliğini değerlendirecek olan Türk Fizyolojik Bilimler Derneği Akreditasyon Kurulunun (TFBDAK) oluşturulması, çalışması ve fizyoloji uzmanlık eğitim programlarının akreditasyonu için uygulanacak usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu yönerge fizyoloji uzmanlık eğitiminin akreditasyonu ile ilgili kurullar, başvurular ve değerlendirmeleri ile ilgili süreçleri kapsar.

Dayanak

Madde 3- Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemi (TUKMOS), Uzmanlık Dernekleri Eşgüdüm Kurulu (TTB-UDEK) ve Türk Tabipleri Birliği Tıpta Uzmanlık Yeterlilik Kurulları Eşgüdüm Kurulu (TTB-TUYEK) yönetmelik ve yönergeleri ve Türk Fizyolojik Bilimler Derneği (TFBD) 2 Kasım 2023 tarihli Genel Kurulu kararı

Tanımlar

Madde 4- Bu yönergede geçen;

- a) **Akreditasyon Kurulu:** Türk Fizyolojik Bilimler Derneği Akreditasyon Kurulunu,
- b) **Anabilim Dalı:** İlgili yasal mevzuat çerçevesinde fizyoloji uzmanlık eğitimi verme yetkisi tanınmış anabilim dallarını,
- c) **Bakanlık:** Sağlık Bakanlığı'nı,
- ç) **Birim eğitim sorumlusu:** İlgili programdaki eğitimin koordinasyonunda yetkili ve sorumlu olan eğiticiyi,
- d) **Dernek:** Türk Fizyolojik Bilimler Derneği'ni,
- e) **Eğitici:** Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği'ndeki "eğitici" tanımında belirtilen kişiyi,
- f) **Genel Kurul:** Türk Fizyolojik Bilimler Derneği Genel Kurulunu,
- g) **Komisyon:** Program Geliştirme Komisyonunu,
- ğ) **Uzmanlık eğitimi:** Tıpta Uzmanlık Eğitimi ile ilgili yürürlükteki mevzuata uygun olarak yürütülen fizyoloji uzmanlık eğitim ve öğretimini,
- h) **Uzmanlık eğitimi karnesi:** Birim eğitim sorumlusu tarafından, eğitime başlayan her uzmanlık öğrencisi için eğitim müfredatına uygun olarak oluşturulan, içeriğindeki eğitim ve uygulamaların çekirdek müfredata ait olan kısmının uzmanlık eğitimi süresi

içerisinde tamamlanması zorunlu olan, uzmanlık öğrencisinin eğitim sürecinde ulaştığı yetkinlik düzeylerinin eğiticiler tarafından işlendiği, birim eğitim sorumlusu tarafından altı ayda bir kontrol edilen , uzmanlık eğitimini tamamlayanlara kurum tarafından onaylı bir örneği verilen karneyi,

- i) **Uzmanlık eğitim programı:** Uzmanlık eğitimi yapılabilmesi için bir programın uygulaması gereken, mezuniyet öncesi ulusal çekirdek eğitim programını içerecek şekilde hazırlanan asgari eğitim ve öğretim müfredatını,
- i) **Uzmanlık öğrencisi:** Kurumlarındaki kadro unvanı ne olursa olsun, bu Yönerge ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde programlarda uzmanlık eğitimi gören, araştırma ve uygulama yapan kişileri,
- j) **Tez danışmanı:** Birim eğitim sorumlusu tarafından görevlendirilen ve kurum bünyesinde görev yapan, ilgili uzmanlık dalında eğitici niteliğine haiz olan kişiyi,
- k) **Yönetim Kurulu:** Türk Fizyolojik Bilimler Derneği Yönetim Kurulunu, ifade eder.

Madde 5- TFBDAK'nin kuruluş amacı fizyoloji anabilim dallarında verilen fizyoloji uzmanlık eğitiminin içeriği ve kapsamının ulusal olarak standardize edilmesi ve eğitim kalitesinin artırılmasıdır. TFBDAK bu amacı yerine getirmek üzere akredite bir fizyoloji uzmanlık eğitimi için gerekli olan eğitim görevlisi sayısı, eğitim görevlilerinin niteliği, anabilim dalı eğitim programlarının içeriği, uygulama şekli; verilen eğitimin değerlendirilmesi gibi eğitim odaklı hedefler ve gerekli alt yapı olanaklarının standartlarını belirleyerek eğitim birimlerini gönüllülük temelinde ziyaret ederek değerlendiren, eksikleri belirleyen, giderilmesi için öneriler geliştiren uygun görülen kurumlara akreditasyon belgesi veren bir kuruldur.

Akreditasyon Kurulu, Dernek Yönetim Kurulu ile eşgüdüm içerisinde çalışan özerk, kâr amacı gütmeyen uzmanlık eğitiminde önceden belirlenmiş akademik ve alana özgü standartların karşılanıp karşılanmadığını ölçen, değerlendiren ve eğitim birimlerinin belirlenen ölçütlere göre yeterliliklerini belgelendiren bir kuruldur. Akreditasyon Kurulunun çalışmaları TFBD bütçesinden finanse edilir. Bu kurulun çalışma ilkeleri yasal mevzuatlar ile tanımlanmış Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi, Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemi (TUKMOS), Türk Tabipleri Birliği Uzmanlık Dernekleri Eşgüdüm Kurulu (TTB-UDEK) ve Türk Tabipleri Birliği Tıpta Uzmanlık Yeterlilik Kurulları Eşgüdüm Kurulu (TTB-TUYEK) yönetmelikleri ile uyumludur.

AKREDİTASYON KURULUNUN OLUŞUMU VE ÇALIŞMA ESASLARI

Akreditasyon Kurulunun Oluşumu

Madde 6- TFBD Genel Kurulunda, çalıştığı kurumda uzmanlık eğitim programında yer alan ve eğitici olan gönüllü öğretim üyeleri arasından 4 yıllık bir dönem için seçilen dört (4) profesör, bir (1) doçent, bir (1) uzman veya uzmanlık eğitimi yapmış doktor öğretim üyesi, uzmanlık eğitiminin ilk iki yılını tamamlamış bir (1) uzmanlık öğrencisi ve Yönetim Kurulu

ile ilişkilerin sağlanması amacıyla Yönetim Kurulu tarafından belirlenen bir (1) profesör üye olmak üzere sekiz (8) kişiden oluşur.

- a) Akreditasyon Kurulu üyelerinden unvan değişikliği nedeniyle kuruldan ayrılması gerekenler ilk TFBD Genel Kuruluna kadar görevine devam eder. İlk Genel Kurulda yeni üye seçilir. Kendi isteği ile üyelikten ayrılanların yerine de ilk Genel Kurulda yeni üye seçilir.
- b) Akreditasyon Kurulu üyeleri kurulun ilk toplantısında başkan, başkan yardımcısı ve genel sekreteri seçer.
- c) Akreditasyon Kurulunda görev alan uzman/doktor öğretim üyesi ve uzmanlık öğrencisinin, oy hakkı yoktur, gözlemci statüsündedirler.
- ç) Akreditasyon Kurulu üyeleri aynı pozisyonda iki dönemden fazla görev alamazlar.
- d) TFBDAK önceki dönem başkanı, bir sonraki Akreditasyon Kurulunda görev almaz ise, bir sonraki dönem için seçilen TFBDAK'nin doğal üyesi olarak görevlendirilir. Bir önceki dönem çalışmaları hakkında bilgi aktarır ancak oy hakkı yoktur.

Akreditasyon Kurulunun Çalışma Esasları ve Görevleri

Madde 7- (1) Akreditasyon Kurulu, TFBD Genel Kuruluna karşı sorumludur. TFBDAK, Dernek Genel Kuruluna çalışma raporunu sunar.

- a) Genel Kurul; TFBDAK'nin çalışmalarını incele eder, önerilerde bulunur ve gerekli kararları alır.
- b) TFBDAK, Genel Kurulunun önerilerini değerlendirir.
- c) Akreditasyon Kurulunda yapılan oylamalarda eşitlik olması halinde kurul başkanının oyu iki oy olarak değerlendirilir.

(2) TFBDAK görevleri şunlardır:

- a) Program Geliştirme Komisyonu ve Kurumsal Ziyaret ve Değerlendirme Ekibi üyelerini seçer, çalışmalarını sağlar ve izler. Komisyonunun önerileri doğrultusunda kurumsal yeterlilik kriterlerini belirler ve uygulanmasını sağlar.
- b) Uzmanlık eğitim programını tüm eğitim birimlerinde uygulanması ve sürekli geliştirilmesi için; eğitim veren birimlerin gönüllülüğüne dayanan ve ziyaret programları ana ilkeleri ile yürütülen bir akreditasyon mekanizması oluşturur.
- c) Her yıl kurumsal akreditasyon belgesi almak için gereken başvuru usul ve esaslarını günceller, başvuru takvimini fizyoloji uzmanlık eğitimi veren bütün kurumlara duyurur. Dernek internet sayfasından ilan edilmesini sağlar.
- ç) Kurumsal Ziyaret ve Değerlendirme ekiplerinde yer alacak üyelerin yetkinlik ve yeterlilik kriterlerini belirleyerek Ziyaret ve Değerlendirici üye havuzunu oluşturur.
- d) Fizyoloji Kurumsal Akreditasyon Belgesi almak üzere başvuruda bulunan merkezlerin Fizyoloji Uzmanlık Eğitimi Akreditasyonu Başvuru Formunu kabul eder. Şekil yönünden ön incelemesi Akreditasyon Kurulunun genel sekreteri tarafından gerçekleştirilir. Eksik ve ek evrak talebi akreditasyon kurulunun genel sekreteri

tarafından doğrudan ilgili anabilim dalından talep edilir. Evrakları incelenen Fizyoloji Uzmanlık Eğitimi Akreditasyonu Başvuru Formu Akreditasyon Kuruluna sunulur.

- e) Fizyoloji Uzmanlık Eğitimi Akreditasyonu Başvuru Formunu değerlendirilerek; yerinde ziyaret, revizyon (ek bilgi, belge talebi) ya da ret kararını oy çokluğu ile verir. Başvuru sonucunu ilgili kuruma bildirir. Başvurusu kabul edilen merkezler için ziyaret tarihi ve programını belirler, ziyaret ve değerlendirme ekip üyelerini atar.
- f) Akreditasyon için başvuruda bulunan merkezlerle ilgili Ziyaret ve Değerlendirme ekiplerince hazırlanan raporları inceleyerek, akreditasyon konusunda kararı alır ve kuruma bildirir. Kabul kararı için; toplanan tüm puanların ortalamasının 3 ve üzerinde olması ve temel standart olarak belirlenen koşullar için en az 4 puan alınması gerekir.
- g) TFBDAK Fizyoloji Uzmanlık Eğitimi Ulusal Akreditasyon Belgesini hazırlayarak kuruma iletir. Akreditasyon Belgesinin geçerlilik süresi üç (3) yıldır.
- ğ) TTB-UDEK-TUYEK Genel Kurulunda Akreditasyon Kurulunu temsil etmek üzere Akreditasyon Kurulu başkanı ve bir temsilcisini görevlendirir, fizyoloji uzmanlarını TTB-UDEK-TUYEK ve ilgili diğer kurumlarda temsil eder.
- h) Uzmanlık dalı ile ilgili eğitim ve uzmanlık alanı konusunda üst kurumlarca talep edilen bilgileri ve varsa önerileri TFBD Yönetim Kuruluna sunar.
- ı) Akreditasyon ile ilgili ileriye yönelik çalışmalar yapar ve yapılanmayı sağlar.

PROGRAM GELİŞTİRME KOMİSYONUNUN OLUŞTURULMASI, GÖREV VE SORUMLULUKLARI

Program Geliştirme Komisyonunun Oluşumu

Madde 8- Çalıştığı kurumda uzmanlık eğitim programında eğitici olarak yer alan öğretim üyeleri arasından TFBDAK tarafından seçilen beş (5) üyeden oluşur. Komisyon, üyelerinden en az üçü profesör olmak üzere profesör ve doçentlerden oluşur ve dört (4) yıl için görev yapar.

- a) Görev süresi tamamlanmadan komisyon üyeliğinden ayrılanların yerine Akreditasyon Kurulunun ilk toplantısında yeni üye seçilir.
- b) Program Geliştirme Komisyonu ilk toplantısında bir sekreter ve komisyonun profesör üyeleri arasından bir başkan seçer.
- c) Program Geliştirme Komisyonunun önceki dönem başkanı, bir sonraki komisyonda görev almaz ise, bu Program Geliştirme Komisyonu'nun doğal üyesi olarak görevlendirilir. Bir önceki dönem çalışmaları hakkında bilgi aktarır.
- ç) TFBDAK bir üyesini Program Geliştirme Komisyonu ile iletişimi sağlamak üzere görevlendirilir. Bu üye gerekli durumlarda komisyonunun toplantılarına katılır.

Program Geliştirme Komisyonunun Görev ve Sorumlulukları

Madde 9- Komisyon, Akreditasyon Kuruluna karşı sorumludur, yılda en az iki kez ve gerektiğinde toplanır, Akreditasyon Kuruluna faaliyetleri ile ilgili rapor sunar. Program Geliştirme Komisyonu fizyoloji uzmanlık eğitim programını TUKMOS kriterlerine uygun ve ilave olarak aşağıdaki maddelerde verilen alt başlıkları içerecek şekilde belirler ve eğitim kurumlarında uygulanabilmesi için TFBDAK'ye önerilerde bulunur.

- a) Eğitim programının genel ve özel bilgi, beceri ve tutum hedeflerini ve gerekçelerini belirler, öneriler getirir.
- b) Eğitim programının uygulama esaslarını (süre, rotasyon, eğitim yöntemi, eğiticiler ve kurullar vd) belirler, öneriler getirir.
- c) Eğitim programında hedef yeterliliklere ulaşılma durumunun değerlendirme yöntemlerini (sınavlar, sınav şekli, yeterlilik ölçütleri gibi) belirler, öneriler getirir.
- ç) Eğitim programının eğitim veren kurumlarında değerlendirme yöntemlerini (geribildirim, müfredat analizi, süreç değerlendirmesi gibi) belirler, öneriler getirir.
- d) Gerekli rotasyonları, rotasyon hedeflerini, rotasyon eğitim programlarını ve rotasyon değerlendirme yöntemlerini belirler, öneriler getirir.
- e) Eğitim kurumlarının standartlarının geliştirilmesinin sağlanması ve asgari kurumsal yeterlilik kriterlerinin belirlenmesi konularında öneri sunar.
- f) Uzmanlık öğrencisi karnesinin içeriği ve uygulanması konusunda önerilerde bulunur.
- g) Eğiticilerin eğitimi konusunda çalışmalar yapar, önerilerde bulunur.

KURUMSAL ZİYARET VE DEĞERLENDİRME EKİBİNİN OLUŞTURULMASI, GÖREV VE SORUMLULUKLARI

Kurumsal Ziyaret ve Değerlendirme Ekibinin Oluşumu

Madde 10- Eğitim kurumlarının kurumsal yeterliliklerini değerlendirmek üzere başvurusu kabul edilerek değerlendirme kapsamına alınan her kurum için TFBDAK tarafından ayrı ayrı Ziyaret ve Değerlendirme Ekibi oluşturulur.

- a) Ziyaret ve Değerlendirme ekibi bir başkan, iki üye ve bir gözlemci olmak üzere dört (4) kişiden oluşur. Ziyaret ve Değerlendirme ekibi üyeleri uzmanlık eğitim programında eğitici olma yeterliliğine sahip gönüllü profesörlerden oluşur.
- b) Ekibin gözlemci üyesi profesör veya doçent olabilir. Aynı kişi yalnızca iki defa gözlemci olarak görev alabilir.

Kurumsal Ziyaret ve Değerlendirme Ekibinin Görev ve Sorumlulukları

Madde 11- (1) Ziyaret ve Değerlendirme Ekibi,

- a) TFBDAK tarafından öz değerlendirme raporları kabul edilen kurumların başvuru dosyalarını ziyaret öncesi değerlendirir.
- b) TFBDAK tarafından akreditasyon için oluşturulan rehber bilgiler, değerlendirme formları, anketler ve standartlar doğrultusunda eğitim veren kurumu ziyaret eder ve ziyaret raporu hazırlayarak TFBDAK'ye sunar.

AKREDİTASYON BAŞVURULARI

Madde 12- Uzmanlık eğitim programlarının akreditasyon belgelendirmesi için başvurular ve ilgili yönerge, kılavuz ve ekler dernek internet sayfasından ilan edilir. Başvuru tarihleri TFBDAK tarafından ilan edilir. Başvurular ilk TFBDAK toplantısında gündeme alınır ve değerlendirilir. Yenileme başvuruları, akreditasyon süresinin bitiminden önceki başvuru döneminde, aynı değerlendirme evrakları ile birlikte anabilim dalı tarafından gerçekleştirilir. Çeşitli sebeplerle uzmanlık eğitimi verme yetkisi askıya alınan anabilim dalları durumlarını yazılı olarak Akreditasyon Kuruluna bildirirler. Bu durumdaki anabilim dallarının akreditasyon belgesi uzmanlık eğitimi verme yetkisi geri verilinceye dek askıya alınır. Belge süresi bitmeden önce uzmanlık eğitimi verme yetkisini geri kazanan anabilim dalının yazılı olarak başvurması halinde Akreditasyon Kurulu belge süresinin bitimine kadar akreditasyonu yeniden aktif hale getirilir.

YÜRÜRLÜK

Madde 13- Türk Fizyolojik Bilimler Derneği Akreditasyon Kurulu (TFBDAK) Yönergesi, 02 Kasım 2023 tarihli TFBD Olağan Genel Kurulunda görüşülerek kabul edilmiş ve yürürlüğe girmiştir.

Madde 14- Yönergede yapılacak değişiklik önerileri ilk TFBD Genel Kurulunda görüşülerek karara bağlanır.

Madde 15- Bu yönergenin yürürlüğünden TFBDAK sorumludur.